Raadsvoorstel

Raadsvergadering
13-12-2022

Agendapunt

Nummer
22int07945

Onderwerp
Belastingverordening 2023

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Door de gemeenteraad worden jaarlijks de belastingverordeningen vastgesteld voor het volgende jaar. Door het GBTwente zijn in overleg met de diverse afdelingen uit onze organisatie de nu voorliggende verordeningen voorbereid. De basis voor de verordeningen is gelegen in eerdere besluitvorming, zoals de door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2023-2026 op 8 november 2022.

Conform eerdere besluitvorming blijft het OZB-tarief gelijk. Er vindt een correctie op het tarief plaats van de mutaties in de waardering van de onroerende zaken op basis van de herwaardering uitgevoerd door GBTwente.

Op basis van het uitgangspunt 100%-kostendekkend bij de rioolheffing worden deze tarieven conform het watertakenplan verhoogd met 6,05%.

Op basis van het uitgangspunt 100%-kostendekkend bij de reinigingsheffing worden deze tarieven aangepast. De ervaringscijfers van ruim twee jaren DIFTAR hebben impact gehad op de omvang van de voorziening reiniging. De voorziening is dusdanig hard afgenomen dat er op basis van huidige informatie in 2024 de stand van de voorziening negatief zal zijn.

Om in 2023 reeds hierop te anticiperen heeft het college drie scenario's opgesteld:

1. Vast en variabel deel inflatoir aanpassen.
2. Vast en variabel deel jaarlijks met 10% aanpassen.
3. Vast deel met in 2023 en 2024 met 10% verhogen en daarna 5% per jaar
   Variabel deel met 25% in 2023, met 15% in 2024 en 2025 en vanaf 2026 met 10%.

In de bijlage bij dit raadsvoorstel treft u een toelichting aan op de drie geschetste scenario's.

Het college stelt voor om scenario 3 vanaf 2023 toe te passen. Hiermee wordt voorgesteld om het vaste tarief voor reiniging in 2023 en 2024 met 10% te verhogen en daarna met 5% per jaar. Het voorstel voor het variabele tarief is om deze in 2023 met 25% te laten stijgen, de jaren 2024 en 2025 met 15% per jaar en vanaf 2026 10% per jaar. Hiermee wordt recht gedaan aan het principe 'de vervuiler betaalt'.

De overige tarieven zijn, behoudens door het Rijk vastgestelde tarieven, inflatoir aangepast met 2,8%.

1 Inleiding
Bij de begrotingsbehandeling van de begroting 2023 is de basis gelegd voor de actualisatie van de belastingverordeningen 2023. De nu voorliggende belastingverordeningen 2022 zijn hiervan het juridisch kader om de belastingaanslagen ook daadwerkelijk te kunnen opleggen.

2 Beoogd resultaat
Het resultaat is dat er in 2023 een wettelijke grondslag is om belastingen, heffingen, leges en rechten te heffen. Dit is in de Gemeentewet geregeld.

3 Argumenten
1.1. Uitvoering geven aan indexatie tarieven
Met het voorliggende voorstel wordt uitvoering gegeven aan de door de raad vast te stellen begroting 2023-2026. De inflatiecorrectie waarmee in 2023 gerekend wordt in de verschillende verordeningen is 2,8% en dit is gebaseerd op de gecorrigeerde IMOC uit de Macro Economische Verkenning uit maart 2022. Met deze systematiek wordt achteraf de prijsinflatie over voorgaande jaren gecorrigeerd. Dit is een systematiek die we al jaren toepassen conform afspraken met de gemeenteraad.

In afwijking op toepassing van de indexatie met 2,8% wordt voor de 100% kostendekkende tarieven van riolering en afval een hoger percentage toegepast.

1.2. Ervaringen DIFTAR en tariefsaanpassing reiniging 2023 e.v.
De reinigingsheffing is een gesloten circuit, waarbij we maximaal 100% kostendekkend mogen werken. Plussen en minnen worden gestort in de voorziening reiniging en moet te gunste komen aan de betaler van deze heffing in de vorm van voorzieningen of beperkingen van het tarief.

In 2020 is DIFTAR in de gemeente Borne ingevoerd. De inwoners van de gemeente Borne doen het beter dan verwacht, doordat ze minder vaak restafval aanbieden. Dit heeft er toe geleid dat de onttrekking aan de voorziening reiniging dusdanig groot is voor 2020 t/m 2022 dat er voor 2023 nog € 867.000 resteert in de voorziening reiniging. Daarnaast zien we in 2023 een begrote stijging aan de lastenkant ontstaan doordat de verwerkingskosten meer dan inflatoir stijgen en de toenemende afkeur van PMD-afval waardoor er minder inkomsten zijn.

1.3. Stijging reinigingsheffing onontkoombaar
Als we in 2023 (net als de voorgaande jaren) het vaste tarief én de variabele tarieven laten stijgen met slechts de inflatiecorrectie, dan betekent dit dat de voorziening reiniging in 2024 leeg zal zijn. Om hierop

voor te sorteren zijn er een drietal scenario's uitgewerkt. Op basis van de geschetste perspectieven bij alle scenario's heeft het college op 1 november 2022 de keuze gemaakt om het vaste tarief vanaf 2023 jaarlijks met 10% te verhogen en de variabele tarieven in 2023 te verhogen met 25% en daarna jaarlijks met 15%. Hiermee wordt een differentiatie aangebracht tussen de stijging van het vaste tarief en het variabele tarief.

Op basis van het voorgestelde scenario betekent dit dat de voorziening meerjarig op peil blijft om incidentele nadelen op te kunnen vangen. Bij de jaarrekening wordt er een nadere toelichting gegeven op de voorziening reiniging. Op de volgende pagina een grafiek met het verloop van de voorziening.

Hieronder een overzicht met de tariefstijging per 2023:

Omschrijving	Tarief 2023	Tarief 2022
Vast tarief	€ 162,03	€ 147,30
Tarief 140 liter restafval	€ 5,56	€ 4,45
Tarief 240 liter restafval	€ 9,50	€ 7,60
Tarief 30 liter zak restafval	€ 1,25	€ 1,00

De voorziening reiniging zou een ondergrens moeten hebben van € 400.000, zodat schommelingen opgevangen kunnen worden.

1.4. Prikkel in het kader van de duurzaamheidsambitie

Naast het feit dat een stijging noodzakelijk is, kan er voor burgers een extra prikkel ontstaan om nog beter afval te scheiden en jaarlijks minder restafval aan te bieden. Vanuit de optiek van duurzaamheid is het streven om in 2030 het doel te halen van 50kg restafval per inwoner. Op dit moment is er nog 95kg restafval per inwoner. Tevens wordt er door de differentiatie tussen stijging van het vaste en variabele tarief recht gedaan aan het principe 'de vervuiler betaalt'.

1.5. Regionaal zelfde trend ten aanzien van reiniging
Uit de regionale media hebben wij vastgesteld dat bij een aantal Twentse gemeenten ook in 2023 meer dan inflatoire correctie op het tarief zal gaan plaatsvinden. Voor de volledigheid is een overzicht van de huidige tarieven van een aantal Twentse gemeenten toegevoegd in de bijlage bij dit voorstel.

1.6. Heffing riolering conform vastgesteld watertakenplan
In 2021 is het watertakenplan vastgesteld door de gemeenteraad. De kostendekkende rioolheffing is toen berekend voor de periode tot en met 2065. Uitgangspunt voor de berekening is de situatie waarbij het bestaande saldo van en toekomstige dotaties aan de voorziening geheel ingezet worden om nieuwe kapitaallasten te reduceren. Om de rioolheffing ook in de toekomst kostendekkend te houden is er voorgesteld om van 2023 tot en met 2025 de rioolheffing jaarlijks met 3,25% te laten stijging plus daarbij de jaarlijkse inflatiecorrectie (2,8% voor 2023). Per saldo stijgt de heffing in 2023 met 6,05%.

Hieronder ziet u de ontwikkeling van de rioolheffing van 2023 ten opzichte van 2022.

Rioolheffing (gebruiker)	2023	2022
Tot en met 500m3 lozing	€ 187,11	€ 176,44
Voor elke eenheid van 500m3 (of een gedeelte daarvan) bovenop de eerste 500m3	€ 185,59	€ 175,00

1.7. OZB
Op grond van de Wet waardering onroerende zaken waarderen we jaarlijks alle onroerende zaken die gelegen zijn binnen gemeente Borne. Voor het belastingjaar 2023 geldt dat de aanslagen onroerende-zaakbelastingen (ozb) worden opgelegd met als maatstaf de waarde in het economisch verkeer van een onroerende zaak op peildatum 1 januari 2022. De onroerende-zaakbelastingen berekenen we naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Bij de berekening van de tarieven OZB houden we ook rekening met deze waardeontwikkeling naar waardepeildatum 1 januari 2022. Voor woningen komt dit neer op +18,7 % en voor niet-woningen komt dit neer op +7,9 %. Als woningwaardes stijgen en de uitgaven van de gemeente hetzelfde blijven, dan gaat het OZB-tarief omlaag. Andersom, als woningwaardes dalen en de algemene uitgaven voor voorzieningen blijven gelijk dan gaat het OZB-tarief omhoog.

We passen wel de inflatoire bijstelling van 2,8% toe, daarnaast zijn er ook autonome ontwikkelingen waardoor per saldo de totale opbrengst stijgt.

Hieronder een overzicht van de ontwikkeling van de OZB tarieven:

Omschrijving	Tarief 2023	Tarief 2022
OZB eigenaren woningen	0,1319%	0,1494%
OZB gebruikers niet-woningen	0,3410%	0,3483%
OZB eigenaren niet-woningen	0,4279%	0,4416%

1.8. Proceskosten meegenomen in tariefontwikkeling OZB
De verwachte jaarlijkse proceskosten (ongeveer € 68.000) voor No Cure No Pay-bureaus worden meegenomen in de tariefberekening.

1.9. Woonlastenontwikkeling

De woonlastenontwikkeling voor een gemiddeld Borns huishouden met een koopwoning is als volgt:

Omschrijving	2023	2022
OZB eigenaren woningen	€ 532,88	€ 518,37
Reinigingsheffing	€ 238,25	€208,28
Rioolheffing	€ 187,11	€ 176,44
TOTAAL	**€ 958,24**	**€ 903,09**

4 Kanttekeningen

Indien de verordeningen niet worden vastgesteld, zullen de verordeningen 2021 van kracht blijven.

5 Kosten, baten en dekking

De inflatiecorrectie waarmee in 2023 gerekend wordt in de verschillende verordeningen is 2,8% gebaseerd op de IMOC uit de Macro Economische Verkenning.

Conform eerdere besluitvorming blijft het OZB-tarief gelijk behoudens een inflatoire correctie van 2,8%. Er vindt een correctie op het tarief plaats van de mutaties in de waardering van de onroerende zaken op basis van de herwaarderingscijfers vanuit GBTwente.

De aanpassingen in de reinigings- en rioolheffing worden bij de argumenten nader toegelicht.

6 Vervolg na besluitvorming

Nadat de verordeningen door u zijn vastgesteld, worden deze bekend gemaakt en wordt medegedeeld dat de verordeningen bij de gemeente in een openbaar register ter inzage liggen. Dit is een verplichting die voortvloeit uit de inwerkingtreding van de Wet elektronische bekendmaking.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:
1. De bijgevoegde belastingverordeningen vast te stellen voor 2023, te weten:
a. Begraafrechten 2023;
b. Leges 2023;
c. Marktgelden 2023;
d. OZB 2023;
e. Reclamebelasting 2023;
f. Reinigingsheffingen 2023;
g. Rioolaanleg- en aansluitrecht 2023 en
h. Rioolheffing 2023 alsmede
i. Kwijtscheldingsverordening.

Bijlage(n)
22int07926 Reclamebelasting
22bij08458 bijlage: Kaart reclamebelasting Borne
22bij08459 bijlage: Kaart reclamebelasting Zenderen
22bij08460 bijlage: Kaart reclamebelasting Hertme
22int07929 Reiniging
22bij08462 Bijlage scenario's
22bij08461 Bijlage: tarieven reiniging andere gemeenten
22int07931 Onroerende zaakbelasting
22int07932 Marktgelden
22int07941 Rioolheffing
22int07942 Legesverordening
22int07943 Begraven
22int07944 Kwijtschelding
22int08078 Riool aanleg- en aansluitrecht 2023

Borne, 08-11-2022

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik